

List otwarty do władz państwowych i samorządów terytorialnych w Polsce w sprawie pomnika „Rzeź Wołyńska” mistrza Andrzeja Pityńskiego

Szanowni Państwo,

Na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej 75 lat temu ukraińscy nacjonalisci spod znaku OUN-UPA dokonali zbrodni ludobójstwa na bezbronnej polskiej ludności cywilnej. Apogeum tych krwawych wydarzeń miało miejsce w lipcu 1943 roku, głównie na terenie Wołynia, stąd określane są one mianem Rzezi Wołyńskiej. Barbarzyństwo jakiego dopuścili się ukraińscy nacjonalisci wobec swoich sąsiadów, głównie Polaków, przekroczyło wszelkie możliwe granice zdziczenia. Bezbronnym ludzi mordowano nie tylko aby ich zabić, lecz by przed śmiercią konali w najbardziej wymyślnych męczarniach, nieznanym cywilizowanemu światu. Polaków mordowano dlatego, że byli Polakami, bez względu na wiek, płeć czy stan społeczny. Mordowano wszystkich.

Te straszliwe wydarzenia nigdy nie zostały dogłębnie zbadane, ani osądzone. Ponad 100 tysięcy ofiar ukraińskiego ludobójstwa wciąż czeka na godne upamiętnienie w wolnej Polsce. Mając to na myśli, byli polscy żołnierze mieszkający w Stanach Zjednoczonych, skupieni w nowojorskim Okręgu 2. Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, postanowili postawić w Polsce pomnik dedykowany ofiarom ukraińskiego nacjonalizmu. Na zlecenie Okręgu 2. SWAP projekt pomnika wykonał w 2014 roku najbardziej znany w Stanach Zjednoczonych polski artysta-rzeźbiarz Andrzej Pityński, profesor *The Seward Johnson Atelier*, najlepszej amerykańskiej uczelni artystycznej kształcącej rzeźbiarzy z całego świata. Projekt mistrza Pityńskiego został przez weteranów przyjęty i skierowany do realizacji w Gliwickich Zakładach Urządzeń Technicznych (GZUT) w Gliwicach. To wielkie zamierzenie finansował głównie Okręg 2. SWAP w Nowym Jorku, wspierany przez dobrowolne donacje weteranów i ludzi dobrej woli z kilku krajów świata, nawet z odległej Australii.

Najważniejsze prace nad odlaniem monumentalnej rzeźby w brązie starano się wykonać przed lipcem 2018 roku, tak aby pomnik został odsłonięty 11 lipca 2018 roku w 75. rocznicę Rzezi Wołyńskiej. Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych (GZUT) zlecony czasochłonny projekt wykonały przed terminem (zdjęcie w załączeniu). Niestety, przez kilka lat polskim weteranom z Ameryki, pomimo usilnych starań, nie udało się znaleźć w Polsce miejsca na postawienie pomnika. Wszędzie przeszkodą okazał się sprzeciw lokalnych władz samorządowych. Tak było w Stalowej Woli, Rzeszowie, Jeleniej Górze i Toruniu. Koronnym argumentem było zawsze twierdzenie, że pomnik jest „kontrowersyjny” i „zbyt dosłowny”, bo jego najistotniejszym motywem jest małe dziecko nadziane na widły. Przeciwnicy pomnika milczą wobec wyjaśnienia, że podczas Rzezi Wołyńskiej od chłopskich ukraińskich wiosek zginęło kilka tysięcy małych polskich dzieci, a taką śmierć w tamtych potwornych czasach, uważano za jedną z bardziej „humanitarnych”. Milczą też, gdy podnoszony jest argument, że obecnie na Ukrainie stawia się pomniki „bohaterom” spod znaku OUN-UPA odpowiedzialnym za ludobójstwo dokonane na Polakach, a miejscowi duchowni grekokatoliccy święcą te monumenty i odpowiadają przy nich modły! Przeciwnicy pomnika „Rzeź Wołyńska” argumentują też, że jego drastyczna wymowa narusza wrażliwość Ukraińców i godzi w dobre stosunki polsko-ukraińskie. Dziwnie jakoś zapomina się o wrażliwości Polaków, zwłaszcza tych, którzy w Rzezi Wołyńskiej stracili swoich bliskich. Jest to bardzo rozczarowujące dla polskich weteranów w Ameryce, którzy nie mogą w Polsce godnie upamiętnić OFIARY ukraińskiego ludobójstwa.

W tej sytuacji Okręg 2. Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce zwraca się niniejszym LISTEM OTWARTYM do władz państwowych i samorządowych w Polsce z prostym zasadniczym pytaniem, czy na ich terenie i za ich zgodą znajdzie się godne miejsce na postawienie pomnika dedykowanego OFIAROM „Rzezi Wołyńskiej”.

New York, NY, 11 lipca 2018

Kontakt: info@pava-swap.org, tel. 212-473-0580. Adres pocztowy:

Polish Army Veterans Association of America, District 2.
17 Irving Place
New York, NY 10003
U.S.A.

